

natuurwerkgroep

DE EERDSE BERGEN

Contact:

St. Antoniusplein 6, 5466 PG Eerde | T 0413 35 53 04 | E mecton@kpnmail.nl | www.eerdsebergen.nl

Herstel en beheer eikenhakhout Eerdse Bergen

25 januari 2011

Aanleiding

Gemeente Veghel heeft het voornemen om een opstand van Grove den in de Eerdse Bergen te vellen en ter plekke inlandse eik (bosplantsoen) terug te planten. Hiervoor zou plantsoen zijn opgekweekt uit eikels die verzameld zijn bij de (autochtone) eiken in dit gebied.

De Dorpsraad en de natuurwerkgroep de Eerdse Bergen hebben het Coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap gevraagd naar dit voorstel te kijken en hierover een mening te geven. Dit verzoek vloeit voort uit de contacten die in 2010 zijn gelegd om te komen tot een 'Ommetje Eerde'. De Eerdse Bergen maken een deel uit van de route van het ommetje. Daarbij zullen tevens suggesties worden aangedragen voor versterking van natuur- en landschapswaarden in het gebied. Bovengenoemd voornemen om op korte termijn een fors deel van de dennen te vellen vormen aanleiding om dit deel van het ommetje naar voren te halen en apart uit te werken.

De cultuurhistorische en natuurwaarden van de Eerdse Bergen worden door alle betrokken partijen onderkend en deze zijn in het verleden al goed beschreven. Hierover bestaat dan ook geen discussie.

Bedreigingen.

De kwaliteit van het eikenhakhout in het gebied gaat de laatste decennia hard achteruit. Oorzaken daarvan zijn o.m. de intensieve recreatie, waaronder 'of the road cross', mountainbiken, e.d. De wortels van de eikenstoven komen bloot te liggen, wat nog versterkt wordt door het wegspoelen van zand door regenval. Ook het ontbreken van een goed en structureel beheer heeft ervoor gezorgd dat de kwaliteit achteruit gaat.

Opmerkingen bij plan gemeente

Voorstel van de gemeente is om in een deel van het gebied meer dan 95% van de dennenopstand (Grove den) te kappen en te vervangen door eik.

Dorpsraad, de groep landschapsonderhoud en het Coördinatiepunt hebben grote moeite met dit voorstel omdat de grove dennen ook een betekenis hebben voor het gebied (cultuurhistorie en natuurwaarde). Daar komt bij dat op de onderhavige locatie de adelaarsvaren overheerst wat de ontwikkeling van eikenplantsoen zal bemoeilijken.

Helaas is er geen overall beheervisie voor de Eerdse Bergen die uitgangspunt zou moeten zijn voor te nemen maatregelen. De Dorpsraad heeft hier in het verleden al wel meerdere malen op aangedrongen.

Suggestie voor meer integrale aanpak

Om de Eerdse Bergen en de bijbehorende waarden te behouden is een integrale aanpak vereist. Hierna worden maatregelen aangedragen die hieraan een bijdrage kunnen leveren.

Recreatieve ontsluiting

Het kwetsbare gebied kan beter worden beschermd door de recreatie gericht te sturen. Zo zou de weg onderlangs kunnen worden afgesloten voor gemotoriseerd verkeer.

Het pad dat nu over een grote lengte over de stuifduinen loopt, zou kunnen worden opgeheven. Om toch van bovenaf een blik te bieden zou op één plek een uitkijkpunt gemaakt kunnen worden, eventueel gecombineerd met een informatiepaneel over de Eerdse Bergen.

Bosomvorming

In plaats van vervanging van de opstand met Grove den, zou beter het aangrenzende perceel met uitheemse soorten als Acacia en Amerikaanse eik kunnen worden omgevormd. In dit perceel groeit geen adelaarsvaren zodat aanplant van inlandse eik hier ook een betere kans van slagen heeft.

Bescherming oude eikenstoven

Eerder is al aangegeven dat wortels van de oude hakhoutstoven (wortelschoenen) op veel plaatsen zijn komen bloot te liggen. Het verdient aanbeveling om deze weer aan te vullen met gebiedseigen arme grond. Deze grond zou voor een deel kunnen worden verkregen door het nabij gelegen (voormalige) hondensportterrein te plaggen. Bijkomende voordeel is dat dit terrein zich door de vershraling vervolgens kan ontwikkelen tot heidegebied.

Met het stimuleren van particulier natuurbeheer of door verwerving van de kleine landbouwenclaves in het gebied kan er meer gebiedseigen grond beschikbaar komen.

Monitoren

Met behulp van blijvend volgen van de ontwikkeling van de natuur, door de natuurwerkgroep en eigenaren, de uitgevoerde maatregelen begeleiden en zo nodig bijstellen voor een goed en blijvend resultaat.

Voorlichting

Voor het benodigde draagvlak is een goede voorlichting naar het publiek onontbeerlijk. De natuurwerkgroep en de Dorpsraad kunnen hier een belangrijke rol in vervullen.

